

Datum: 15.7.2011

PREDLOG NAČINOV OBVEŠČANJA JAVNOSTI

v skladu z 19. členom Navodil za prilagajanje izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja

Predlog vsebuje analizo aktualne zakonodaje in izpostavlja zlasti novosti, ki jih zakonodaja uvaja na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih. Z izpostavljanjem teh novosti želimo le opozoriti na aktivnosti, ki jih zakonodaja pričakuje od izvajalcev izobraževalnih programov. **Pričujoče besedilo vključuje izseke oz. povzetke določil zakonodaje, zato se od bralca pričakuje poznavanje celotne zakonodaje, pričujoče besedilo pa se lahko uporablja le kot opomnik oz. predlog rešitev.**

V besedilu je posebna pozornost namenjena navedbam, ki se nanašajo na obveznost obveščanja javnosti in organiziranja oz. imenovanja komisij v podporo izvajanja izrednega poklicnega in srednjega izobraževanja.

Izhodišče za pripravo besedila je 19. člen Navodila o prilagajanju izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja (Ur. l. RS št. 568/2008), ki se glasi:

Izvajalec mora obvestiti javnost o tem, katere programe ali njihove dele izvaja kot izredno izobraževanje, po kakšnih organizacijskih modelih, o prilagoditvah, po katerih se to izobraževanje izvaja, in o značilnostih takega izobraževanja.

Kandidati za izredno izobraževanje morajo biti pisno obveščeni:

- o predvidenem organizacijskem modelu z načrtovanimi prilagoditvami, po katerem bo izvedeno izobraževanje in o značilnostih takega izobraževanja,*
- o razporeditvi in trajanju šolskega leta ter s tem povezanimi časovnimi možnostmi, da se udeležijo zunanjega preverjanja znanja v primerih, kadar je to obvezno.*

Udeleženci izrednega izobraževanja morajo ob začetku vsakega šolskega leta prejeti:

- izvedbeni načrt za učno skupino in na tej podlagi osebni izobraževalni načrt, če se izobražujejo po enem izmed skupinskih organizacijskih modelov,*
- osebni izobraževalni načrt, če se izobražujejo po enem izmed individualnih organizacijskih modelov.*

Učitelji in drugi strokovni delavci morajo ob začetku vsakega šolskega leta prejeti:

- sprejet izvedbeni načrt za učno skupino, s katero sodelujejo,*
- informacije iz osebnih izobraževalnih načrtov za posameznike, pri izobraževanju katerih sodelujejo.*

Pravne podlage, ki uvajajo novosti na področju urejanja, organizacije in izvedbe srednješolskega izobraževanja:

- **Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju**
(Ur. l. RS št. 79/06)
- **Pravilnik o ocenjevanju znanja v poklicnem in srednjem strokovnem izobraževanju**
(Ur. l. RS št. 78/2007, 60/2010)
- **Navodila za prilagajanje izobraževalnih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslim udeležencem izobraževanja**
(Ur. l. RS št. 8/2008)

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju predvideva naslednje **novosti**:

1. podlaga za oblikovanje izobraževalnih programov so poklicni standardi
2. izobraževalni programi se delijo na programske enote, katerih vsebine osvajajo tudi udeleženci izrednega izobraževanja:
  - splošno izobraževalni predmeti
  - strokovni moduli
  - praktično izobraževanje v šoli
  - praktično izobraževanje pri delodajalcih
  - interesne dejavnosti
  - odprti kurikul
3. organizacija in izvedba izobraževanja predvideva visoko strokovno avtonomijo in visoko odgovornost izvajalcev za kakovost (**komisija za kakovost** in **letna poročila** komisije za kakovost, ki se **objavijo na spletni strani** šole)
4. izobraževalni programi so vrednoteni s kreditnimi točkami, z eno kreditno točko pa se ovrednoti 25 ur izobraževalnega dela
5. povezanost in sodelovanje šol s pristojnimi socialnimi partnerji na področju: priprave novih poklicnih standardov in ogrodij kvalifikacij po panogah, sodelovanje pri izvedbi zaključkov izobraževanja na šolah, izvajanje praktičnega usposabljanja z delom ter na področju upravljanja medpodjetniških izobraževalnih centrov
6. novosti na področju povezovanje izobraževanja in dela (praktični pouk na šoli in praktično usposabljanje z delom)
7. minister z navodili uvaja nekatere novosti na področju prilagajanja izrednega izobraževanja in priznavanja predhodno pridobljenega znanja
8. poleg navodil o postopkih in vsebinah načrtovanja in izvedbe izobraževalnega dela (obseg in organizacija, šolsko leto, letni delovni načrt in z njim povezana šolska kronika ter prilagajanje izvajanja izobraževanja) uvaja pravilnik novosti na področju preverjanja in ocenjevanja znanja, ki nalaga šoli, da sprejme **načine, merila, pravila in postopke preverjanja in ocenjevanja znanja** ter jih **javno objavi**.
9. udeleženci izobraževanja imajo možnost sodelovanja pri načrtovanju (preverjanja in) ocenjevanja znanja, z ustnimi ocenami so seznanjeni takoj, ocenjeno pisno nalogo pa mu jo je treba vrniti v vpogled
10. načrtovanje izobraževalnega dela poteka na ravni šole, učne skupine ali posameznika

11. izobraževalni programi so problemsko zasnovani, ki se izraža skozi povezovanje splošnega, strokovnega in praktičnega izobraževanja ter osvajanje ključnih kvalifikacij in kompetenc
12. varstvo pravic udeležencev izobraževanja ureja in zagotavlja **komisija za varstvo pravic**

Pravilnik o ocenjevanju znanja v poklicnem in srednje strokovnem izobraževanju je v času od leta 2007 do danes doživel bistveno spremembo. V tem trenutku veljavni pravilnik ne ureja nekaterih določb, ki jih je urejal pred tem. Na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja uvaja naslednje **novosti**:

1. pojasnjuje načine zagotavljanja javnosti ocenjevanja
2. določanje meril in minimalnih standardov znanja ter načinov in oblik ocenjevanja znanja na nivoju šole, če niso določeni s katalogom znanja oz. učnim načrtom
3. oblikovanje osebnega izobraževalnega načrta za udeležence izobraževanja odraslih
4. šolska pravila ocenjevanja znanja, ki jih določi ravnatelj po predhodni obravnavi na učiteljskem zboru
5. načrt ocenjevanja znanja
6. pravilnik poleg določb, ki so vezane na ocene, ugotovitve, izpite, napredovanje in ponavljanje za izobraževanje odraslih izrecno **določa tretje in nadaljnje opravljanje** končnega izpita pred **šolsko izpitno komisijo**
7. za reševanje **ugovorov** na oceno ravnatelj imenuje **tričlansko komisijo**

Navodila za prilagajanje izobraževalnih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslim udeležencem izobraževanja predvidevajo novosti, ki se nanašajo na:

1. Prilagoditve izrednemu izobraževanju, ki se izvedejo ob razpisu v vpis (pred poznavanjem udeležencev) in končne prilagoditve potekajo na nivoju organizacije izvedbe programa ter trajanja izvedbe programa, lahko pa izvajalec prilagodi tudi organizacijo preverjanja in ocenjevanja znanja v dogovoru z udeleženci v OIN ali izvedbenem načrtu za skupino
2. Prilagoditve v posameznem izobraževalnem programu za izredno izobraževanje mora izvajalec načrtovati pred izvedbo razpisa za vpis in so sestavni del LDN
3. za reševanje **ugovorov** na oceno ravnatelj imenuje **tričlansko komisijo**
4. navodila pojasnjujejo postopke določanja prilagoditev glede na organizacijski model
5. **javnost** mora biti **obveščena** o:
  - programih in njihovih delih, ki jih šola izvaja kot izredno izobraževanje
  - organizacijskih modelih
  - prilagoditvah, po katerih se izobraževanje izvaja in značilnostih tovrstnega izobraževanja
6. **kandidati** so **pisno obveščeni** o:
  - organizacijskem modelu z načrtovanimi prilagoditvami
  - razporeditvi in trajanju šolskega leta ter s tem povezanimi časovnimi možnostmi udeležitve zunanjega preverjanja znanja

7. **udeleženci izobraževanja** ob začetku šolskega leta **prejmejo**:
  - izvedbeni načrt za učno skupini
  - osebni izobraževalni načrt
8. **učitelji in drugi strokovni delavci** ob začetku šolskega leta **prejmejo**:
  - izvedbeni načrt za šolsko skupino
  - informacije iz osebnih izobraževalnih načrtov
9. **letno poročilo komisije za kakovost** se **objavi na spletni strani** šole in vsebuje informacije:
  - po katerih organizacijskih modelih se izvaja izredno izobraževanje
  - kako se spremlja kakovost izpeljave in učinkov izrednega izobraževanja pri posameznem organizacijskem modelu
  - kakšne so ugotovitve tega spremljanja in morebitne izboljšave, načrtovane za izredno izobraževanje
  - kakšna je usposobljenost strokovnih delavcev, ki sodelujejo pri načrtovanju ali izvajanju izrednega izobraževanja in katere ukrepe za izboljšanje usposobljenosti strokovnih delavcev so bile izpeljane v obravnavanem letu
  - kako se podpira učenje udeležencev, zlasti njihovo samostojno učenje glede na organizacijski model.
10. Za potrebe vodenja evidence v zvezi s prilagoditvami morajo izobraževalne organizacije voditi naslednje evidence:
  - uvodni pogovori
  - osebni izobraževalni načrti
  - izvedbeni načrt za učne skupine.